

Kritéria hodnocení profilové části maturitní zkoušky z českého jazyka ve školním roce 2023/24

Při hodnocení profilové části MZ (PP i ústní zkoušky) se u žáka s PUP MZ zohledňují symptomy uvedené v doporučení vystaveném ŠPZ. Žák je se způsobem úpravy hodnocení prokazatelně seznámen a zápis o úpravách hodnocení je potom součástí kritérií hodnocení profilové části MZ.

I. Písemná práce – váha 40 %

- 1) Počet zadání PP je pět, doba na vypracování je 100 minut + 20 minut na zadání a výběr. Pokud si žák vybere již během úvodních 20 minut, může začít pracovat.
- 2) Útvary: vypravování, popis, text úvahového charakteru, text publicistického charakteru (zpráva, článek), formální dopis (motivační dopis, otevřený dopis, žádost, stížnost).
- 3) Nástroje a povolené pomůcky: vlastní psací potřeby (propisovací tužka či pero s modrou/černou náplní) + Pravidla českého pravopisu (vlastní či školní).

Kritéria hodnocení PP:

- Minimální počet slov je 250, práce menší rozsahu je hodnocena jako nevyhovující
- Jako jedno slovo se počítají:
 - předložky jednoslovné (s = 1 slovo; za účelem = 2 slova),
 - spojky, zájmena, citoslovce (ach ouvej = 2 slova),
 - zkratky a zkratková slova (JAMU = 1 slovo),
 - víceslovná vlastní jména a názvy (Petr Novák = 1 slovo; Žďár nad Sázavou = 1 slovo),
 - číslovky (5 lidí = 2 slova; pět lidí = 2 slova; sedm set dvacet korun = 2 slova),
 - rozepsané datum (10. října 2013 = 1 slovo; V Praze 25. května 2013 = 3 slova),
 - adresy (pepa@seznam.cz = 1 slovo, Máchova 20 = 1 slovo, 170 00 Praha 7 – Holešovice = 1 slovo),
 - složená přídavná jména (česko-anglický slovník = 2 slova).
- PP musí splňovat zadané téma a útvar a bude také hodnocena po stránce stylistické a gramatické (viz tabulka níže).

- Kvantifikace chyb se vztahuje pouze ke kritériu 2A. Určený interval uvádí počet tzv. „hrubých“ chyb, dvě „malé“ chyby odpovídají jedné „hrubé“ chybě.
 - „Hrubá“ chyba: i/y (vyjmenovaná slova, skloňování substantiv a adjektiv, shoda přísudku s podmětem); psaní předpon a předložek, psaní slov s předponou s-, z-, vz-; hláskové skupiny mě/mně, bě/bje, vě/vje, pě; psaní slov se zdvojenými hláskami a s hláskovými změnami, psaní velkých písmen.
 - „Malá“ chyba: chyby v interpunkci, v zápisu přímé řeči, nesprávné dělení slova na koci řádku.
- Hodnotit lze pouze autorský text, nikoli text převzatý ze zadání.

Hodnocení písemné práce

Maximální počet: **25 bodů**

Hranice úspěšnosti: **10 bodů a 250 slov.**

25–22 bodů	výborný
21–18 bodů	chvalitebný
17–14 bodů	dobrý
13–10 bodů	dostatečný
9 a méně bodů	nedostatečný

	0	1	2	3	4	5
1A TÉMA, OBSAH	Text se nevztahuje k zadanému tématu.	Text se od zadaného tématu podstatně odklání nebo je téma zpracováno povrchně.	Text se od zadaného tématu v některých pasážích odklání nebo jsou některé textové pasáže povrchní.	Text v zásadě odpovídá zadanému tématu a zároveň je téma zpracováno v zásadě funkčně.	Text odpovídá zadanému tématu a zároveň je téma zpracováno funkčně.	Text plně odpovídá zadanému tématu a zároveň je téma zpracováno plně funkčně.
1B KOM. SITUACE, SLOHOVÝ ÚTVAR	Text prokazatelně nevykazuje charakteristiky zadaného útvaru a reaguje na jinou komunikační situaci.	Text vykazuje značné nedostatky vzhledem k zadané komunikační situaci a útvaru.	Text vykazuje nedostatky vzhledem k zadané komunikační situaci a útvaru.	Text v zásadě odpovídá zadané komunikační situaci a útvaru.	Text odpovídá zadané komunikační situaci a útvaru.	Text plně odpovídá zadané komunikační situaci a útvaru.
2A PRAVOPIS, TVAROSLO VÍ, SLOVOTVO	Pravopisné a tvaroslovné chyby se vyskytují ve vysoké míře (10 a více chyb). Chyby mají zásadní vliv na čtenářský komfort adresáta.	Pravopisné a tvaroslovné chyby se vyskytují ve větší míře (8-9 chyb). Chyby mají vliv na čtenářský komfort adresáta.	Pravopisné a tvaroslovné chyby se vyskytují často (6-7 chyb). Některé chyby mají vliv na čtenářský komfort adresáta.	Pravopisné a tvaroslovné chyby se objevují místy (4-5 chyb). Chyby v zásadě nemají vliv na čtenářský komfort adresáta.	Pravopisné a tvaroslovné chyby se objevují ojediněle (2-3 chyby). Chyby nemají vliv na čtenářský komfort adresáta.	Pravopisné a tvaroslovné chyby se téměř nevyskytují (0-1 chyby). Případné chyby mají vliv na čtenářský komfort adresáta.
2B LEXIKUM	Slovní zásoba je chudá až primitivní. Ve velké míře se v textu vyskytují nevhodně zvolené výrazy. Je zásadně narušeno porozumění textu.	Slovní zásoba je chudá. Ve větší míře se v textu vyskytují nevhodně zvolené výrazy. Je narušeno porozumění textu.	Slovní zásoba je spíše chudá. Často se v textu vyskytují nevhodně zvolené výrazy. Občas je narušeno porozumění textu.	Slovní zásoba je postačující, ale nikoli pestrá a bohatá. Místy se v textu vyskytují nevhodně zvolené výrazy. Porozumění textu není v zásadě narušeno.	Slovní zásoba je spíše bohatá a užitá funkčně. Jen ojediněle se v textu vyskytují nevhodně zvolené výrazy. Porozumění textu není narušeno.	Slovní zásoba je bohatá a užitá plně funkčně. V textu se nevyskytují nevhodně zvolené výrazy. Porozumění textu není narušeno.

<p>3 SYNTAX, KOHEZE A KOHERENCE TEXTU</p>	<p>Výstavba větných celků je jednoduchá až primitivní, nebo je ve vysoké míře přetížená. Syntaktické nedostatky se vyskytují ve vysoké míře. Nedostatky mají zásadní vliv na čtenářský komfort adresáta. Text je chaotický, členění textu je nelogické. Text není argumentačně zvládnutý. Adresát musí vynaložit velké úsilí, aby se v textu orientoval, nebo se v textu neorientuje vůbec.</p>	<p>Výstavba větných celků je jednoduchá, nebo je ve větší míře přetížená. Syntaktické nedostatky se vyskytují ve větší míře. Nedostatky mají vliv na čtenářský komfort adresáta. Kompozice textu je nepřehledná, v členění textu se ve větší míře objevují nedostatky. Argumentace je ve větší míře nesrozumitelná. Adresát musí vynaložit úsilí, aby se v textu zorientoval.</p>	<p>Výstavba větných celků je spíše jednoduchá, nebo je přetížená. Syntaktické nedostatky se vyskytují často. Nedostatky mají občas vliv na čtenářský komfort adresáta. Kompozice textu je spíše nahodilá, v členění textu se často vyskytují nedostatky. Argumentace je občas nesrozumitelná. Organizace textu má vliv na čtenářský komfort adresáta.</p>	<p>Výstavba větných celků je v zásadě promyšlená a syntaktické celky jsou v zásadě funkční. Syntaktické nedostatky se v textu vyskytují místy. Nedostatky mají vliv na čtenářský komfort adresáta. Kompozice textu je v zásadě vyvážená, text je až na malé nedostatky vhodně a logicky členěn. Argumentace je v zásadě srozumitelná. Organizace textu v zásadě nemá vliv na čtenářský komfort adresáta.</p>	<p>Výstavba větných celků je promyšlená a syntaktické celky jsou téměř vždy funkční. Syntaktické nedostatky se v textu vyskytují ojedinele. Nedostatky nemají vliv na čtenářský komfort adresáta. Kompozice textu je promyšlená a vyvážená, text je vhodně a logicky členěn. Argumentace je srozumitelná. Organizace textu nemá vliv na čtenářský komfort adresáta.</p>	<p>Výstavba větných celků je promyšlená a syntaktické celky jsou plně funkční. Syntaktické nedostatky se v textu téměř vyskytují. Čtenářský komfort adresáta není narušován. Kompozice textu je precizní, text je vhodně a logicky členěn. Argumentace je velmi vyspělá. Organizace textu nemá vliv na čtenářský komfort adresáta.</p>
---	---	---	---	--	---	--

II. Ústní zkouška – váha 60 %

1. Analýza uměleckého textu:

- I. část: téma a motiv, časoprostor, kompoziční výstavba, literární druh a žánr
- II. část: vypravěč / lyrický subjekt, postava, vypravěcí způsoby, typy promluv, veršová výstavba
- III. část: jazykové prostředky

2. Literárněhistorický kontext literárního díla

3. Analýza neuměleckého textu:

- I. část: porozumění textu, charakteristika komunikační situace
- II. část: funkčněstylové charakteristiky textu, jazykové prostředky

4. Výpověď v souladu s jazykovými normami a se zásadami jazykové kultury

První a třetí kritérium je rozčleněno na dílčí kritéria, žák je tedy hodnocen celkem v 7 oblastech. Každé kritérium, resp. dílčí kritérium je hodnoceno na bodové škále 0–1–2–3–

4. Maximální dosažitelný počet bodů za celou dílčí zkoušku je tedy 28.

Pro hodnocení ústní zkoušky platí vnitřní podmínky hodnocení (viz tabulka níže).

Hodnocení ústní zkoušky

Hodnotitelé ústní zkoušky vycházejí při hodnocení z bodové škály k hodnocení ústní zkoušky z českého jazyka a literatury (viz níže), která specifikuje kritéria hodnocení.

Maximální počet: **28 bodů**

Hranice úspěšnosti: **13 bodů**

28–25 bodů	výborný
24–21 bodů	chvalitebný
20–17 bodů	dobrý
16–13 bodů	dostatečný
12 a méně bodů	nedostatečný

ÚSTNÍ MATURITNÍ ZKOUŠKA Z ČJ

kritérium	dílčí část	čas. dotace	ověřované vědomosti a dovednosti	dílčí body	max. počet bodů
CHARAKTERISTIKA UMĚLECKÉHO TEXTU	analýza uměleckého textu	7 min. (± 0,5 min.)	I. část		celkem 12 bodů
			<ul style="list-style-type: none"> zasazení výňatku do kontextu díla téma a motiv časoprostor kompoziční výstavba literární druh a žánr 	0 1 2 3 4	
			II. část		
			<ul style="list-style-type: none"> vyprávěč / lyrický subjekt postava vyprávěcí způsoby typy promluv veršová výstavba 	0 1 2 3 4	
			III. část		
			<ul style="list-style-type: none"> jazyk. prostředky a jejich funkce ve výňatku tropy a figury a jejich funkce ve výňatku 	0 1 2 3 4	
	literárněhistorický kontext	3 min. (± 0,5 min.)	<ul style="list-style-type: none"> kontext autorovy tvorby literární / obecně kulturní kontext 	0 1 2 3 4	4 body
CHARAKTERISTIKA NEUMĚLECKÉHO TEXTU	analýza neuměleckého textu	5 min. (± 0,5 min.)	I. část		celkem 8 bodů
			<ul style="list-style-type: none"> souvislost mezi výňatky hlavní myšlenka textu podstatné a nepodstatné informace různé možné způsoby čtení a interpretace textu domněnky a fakta komunikační situace (např. účel, adresát) 	0 1 2 3 4	
			II. část		
			<ul style="list-style-type: none"> funkční styl slohový postup slohový útvar kompoziční výstavba výňatku jazyk. prostředky a jejich funkce ve výňatku 	0 1 2 3 4	
VÝPOVĚĎ V SOULADU S JAZYKOVÝMI NORMAMI, JAZYKOVÁ KULTURA				0 1 2 3 4	4 body

2. podmínka

min. zisk za analýzu uměl. textu:
3 body (jinak je celá zkouška hodnocena 0 body)

1. podmínka

min. zisk za charakteristiku uměl. textu:
4 body (jinak je celá zkouška hodnocena 0 body)

3. podmínka: pokud je žák v některé z dílčích částí hodnocen 0 body, může za kritérium **Výpověď v souladu s jazykovými normami** získat max. 3 body

HRANICE ÚSPĚŠNOSTI

44%,
tj. **13 bodů**
(min. zisk)

CELKEM 28 BODŮ

(vytvořeno podle metodiky Centra pro zjišťování výsledků ve vzdělávání - CERMAT)

	0	1	2	3	4
ANALÝZA UMĚLECKÉHO A NEUMĚLECKÉHO TEXTU	<p>Ve sdělení se ve vysoké míře vyskytují nedostatky.</p> <p>Pomoc zkoušejícího je nutná ve vysoké míře.</p> <p>Analýza textu je nedostatečná.</p> <p>Tvrzení jsou nedostatečně doložena konkrétními textovými pasážemi.</p>	<p>Ve sdělení se ve větší míře vyskytují nedostatky.</p> <p>Pomoc zkoušejícího je nutná ve větší míře.</p> <p>Analýza textu je dostatečná.</p> <p>Tvrzení jsou dostatečně doložena konkrétními textovými pasážemi.</p>	<p>Ve sdělení se občas objevují nedostatky.</p> <p>Pomoc zkoušejícího je nutná občas.</p> <p>Analýza textu je dobrá.</p> <p>Tvrzení jsou dobře doložena konkrétními textovými pasážemi.</p>	<p>Sdělení odpovídá zadání, nedostatky se objevují ojediněle.</p> <p>Pomoc zkoušejícího je nutná ojediněle.</p> <p>Analýza textu je velmi dobrá.</p> <p>Tvrzení jsou velmi dobře doložena konkrétními textovými pasážemi.</p>	<p>Sdělení zcela odpovídá zadání, nedostatky se nevyskytují.</p> <p>Pomoc zkoušejícího není nutná.</p> <p>Analýza textu je výborná.</p> <p>Tvrzení jsou výborně doložena konkrétními textovými pasážemi.</p>
CHARAKTERISTIKA LITERÁRNĚHISTORICKÉHO KONTEXTU	<p>Ve sdělení se ve vysoké míře vyskytují nedostatky.</p> <p>Pomoc zkoušejícího je nutná ve vysoké míře.</p>	<p>Ve sdělení se ve větší míře vyskytují nedostatky.</p> <p>Pomoc zkoušejícího je nutná ve větší míře.</p>	<p>Ve sdělení se občas objevují nedostatky.</p> <p>Pomoc zkoušejícího je nutná občas.</p>	<p>Sdělení odpovídá zadání, nedostatky se objevují ojediněle.</p> <p>Pomoc zkoušejícího je nutná ojediněle.</p>	<p>Sdělení zcela odpovídá zadání, nedostatky se nevyskytují.</p> <p>Pomoc zkoušejícího není nutná.</p>

VÝPOVĚĎ V SOULADU S JAZYKOVÝMI NORMAMI A ZÁSADAMI JAZYKOVÉ KULTURY	Výpověď je ve vysoké míře v rozporu s jazykovými normami a se zásadami jazykové kultury.	Výpověď je ve větší míře v rozporu s jazykovými normami a se zásadami jazykové kultury.	Výpověď je občas v rozporu s jazykovými normami a se zásadami jazykové kultury.	Výpověď je v souladu s jazykovými normami a se zásadami jazykové kultury, nedostatky se objevují ojediněle.	Výpověď je v souladu s jazykovými normami a se zásadami jazykové kultury, nedostatky se téměř nevyskytují.
	Projev není plynulý, v jeho strukturaci se ve vysoké míře objevují nedostatky.	Projev není plynulý, v jeho strukturaci se ve větší míře objevují nedostatky.	Projev není občas plynulý, v jeho strukturaci se občas vyskytují nedostatky.	Projev je plynulý a vhodně strukturovaný, nedostatky se objevují ojediněle.	Projev je plynulý a vhodně strukturovaný, nedostatky se téměř nevyskytují.
	<i>nebo</i> Projev nelze hodnotit, žák téměř nebo vůbec nekomunikuje.	Argumentace je dostatečná.	Argumentace je dobrá.	Argumentace je velmi dobrá.	Argumentace je výborná.
	Argumentace je nedostatečná.				

